Region Stockholm

24
Yttrande över motion 2022:5 av Anna Sehlin (V) med flera om införande av funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB)
HSN 2022-0794

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kansli
Julia Forssmed

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-11-23

HSN 2022-0794

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2022:5 av Anna Sehlin (V) med flera om införande av funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2022:5 om införande av funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB). I motionen föreslår Anna Sehlin (V) med flera att förvaltningens förslag till beslut, utöver de konsekvensbeskrivningar som görs under fem olika rubriker, även ska innehålla funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB).

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2022:5 av Anna Sehlin (V) med flera

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2022:5 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Anna Sehlin (V) med flera har i motionen föreslagit att förvaltningen ska göra funktionsrättskonsekvensbeskrivningar och att dessa ska finnas med i förvaltningens tjänsteutlåtanden likt nuvarande fem konsekvensbeskrivningar:

- Ekonomiska konsekvenser
- Konsekvenser för patientsäkerhet
- Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

- Miljökonsekvenser
- Administrativa konsekvenser

Överväganden
Motionärerna lyfter vikten av att beslut analyseras utifrån ett funktionsrättsperspektiv för att på förhand undersöka vilka effekter som beslutet väntas få för befolkningen. Förvaltningen instämmer och anser att detta görs i och med det arbetssätt som beslutats om i fullmäktige och som nu håller på att implementeras i hela koncernen; enligt Region Stockholms Folkhälsopolicy (RS 2020-0535) och Hållbarhetsstrategi (RS 2020-0779) ska nämnder och bolag genomföra konsekvensanalyser i ett tidigt skede av beredningss- och beslutsprocesser. Genom att konsekvensanalysen görs i ett tidigt skede kan analysresultatet påverka själva utformningen av ärendet. Syftet är väl avvägda beslutsunderlag som utgår från kunskap om befolkningens behov samt hur olika delar av befolkningen påverkas av beslutet. Detta bidrar till att nå Region Stockholms övergripande inriktningsmål, en hållbar region, och de ambitioner som beskrivs i folkhälsopolicyn och hållbarhetsstrategin. Implementering av arbetssättet med konsekvensanalyser inom folkhälsa och social hållbarhet har påbörjats och piloter pågår i olika delar av koncernen. Ett stödmaterial med analysfrågor är framtaget för genomförandet av konsekvensanalyserna. I konsekvensanalysen ingår att tänka brett kring befolkningens behov och att ta ställning till om det finns grupper vars behov särskilt behöver beaktas i ärendet. Bland dessa grupper ingår personer med funktionsnedsättning. I anslutning till den aktuella analysfrågan finns hänvisning till den lag som motionärerna nämner, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Hänvisning finns också till lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Stödmaterialet kommer att revideras i takt med att arbetssättet med konsekvensanalyser blir alltmer etablerat och ny kunskap och erfarenheter skapas.

Konsekvensrubrikerna i tjänsteutlåtandena finns till för att säkerställa att viktiga aspekter blir belysta i de underlag som presenteras. Resultatet av analysen som beskrivs ovan redovisas under den konsekvensrubrik som heter ”Konsekvenser för jämlik och jämställd vård”. *Konsekvensanalysen kan också i vissa fall biläggas i sin helhet till underlaget*. Rubriken ”Konsekvenser för jämlik och jämställd vård” är bred och omfattar samtliga sju diskrimineringsgrunder: funktionsnedsättning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder. Förvaltningen bedömer att tjänsteutlåtandena skulle bli betydligt längre om det skulle finnas konsekvensrubriker utifrån varje diskrimineringsgrund samtidigt som det är osäkert om kvaliteten i

konsekvensbeskrivningarna skulle påverkas på ett positivt sätt. Förvaltningen förordar nuvarande lösning med sammanfattande rubriker där det i tillhörande anvisning, framgår vilka grupper och perspektiv som omfattas. Anvisningarna utvecklas kontinuerligt för att utgöra ett så bra och tydligt stöd som möjligt.

I sammanhanget vill dock förvaltningen påtala att det behövs en samlad översyn inom Region Stockholm som tydliggör vilka rubriker som ska finnas med i alla tjänsteutlåtanden som skrivs och vilka rubriker det är upp till varje nämnd att helt fritt besluta om.

Utöver ovanstående vill förvaltningen framhålla den modell för samverkan som finns mellan Region Stockholm och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning (LS 2015-1012). Utifrån denna modell finns samverkansrådet som sammanträder regelbundet där förvaltningen träffar utsedda representanter för berörda organisationer.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till beslut förväntas få oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut förväntas få oförändrade administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Sara Pütsep
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-11-23

Region Stockholm
2022-05-10

Motion av Anna Sehlin m fl. angående införande av Funktionsrättskonsekvensbeskrivningar (FKB)

Vänsterpartiet tycker att de konsekvensbeskrivningar som görs i förvaltningens förslag till beslut är viktiga. Det är alltid betydelsefullt att försöka analysera olika typer konsekvenser innan man fattar beslut.

Idag tas följande fem konsekvensbeskrivningar upp inför beslut:

- Ekonomiska konsekvenser
- Konsekvenser för patientsäkerhet
- Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
- Miljökonsekvenser
- Administrativa konsekvenser

Vi anser att Region Stockholm utöver dessa konsekvensbeskrivningar även ska göra funktionsrättskonsekvensbeskrivning (begreppet brukar förkortas till FKB).

Det skulle ge Regionen ett verktyg som bidrar till en helhetsbedömning av vilka effekter ett beslut har ur ett funktionsrättsperspektiv. FKB är alltså ett verktyg som skulle hjälpa Region Stockholm att göra rätt från början. Det är därför viktigt att FKB ska finnas med i alla förslag som läggs fram, i likhet med de fem konsekvensbeskrivningar som redan idag finns med i förvaltningens förslag.

Det fina med konsekvensbeskrivningar är att de tvingar till eftertanke. Det är naturligtvis särskilt viktigt när vi talar om funktionsrättskonsekvensbeskrivning. FKB utgår nämligen från mänskliga rättigheter och ”FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning”. Konventionen godkändes av Sverige år 2009.

FN-konventionen fastslår att personer med funktionsnedsättning ska ha samma rätt i samhället som alla andra. Alla offentliga myndigheter, däribland kommuner och regioner, har ansvar för att konventionen blir verklighet och följs.

Syftet med att använda verktyget FKB är att främja mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. FKB är ett verktyg som är lätt att använda både på strukturell nivå och på individnivå. FKB används för att identifiera och tillvarata kunskaper om behov, förutsättningar och möjligheter för personer med funktionsnedsättning. Det ska användas i dialogen mellan funktionsrättsorganisationerna och regionen.

Vi utgår från att alla demokratiska partier anser att Region Stockholm ska använda metoder som säkrar att vår region följer de mänskliga rättigheterna och de FN-konventioner som vårt

land har godkänt. Ett beslut om att i fortsättningen alltid göra funktionsrättskonsekvensbeskrivningar skulle bidra till detta.

En utveckling av FKB i Region Stockholm skulle också medföra en utveckling och förbättring av regionens dialog och samarbete med funktionsrättsrörelsen.

Funktionsrätt Stockholms län har tillsammans med sina 44 medlemsorganisationer (med sammanlagt cirka 70 000 medlemmar) arbetat fram en handbok om FKB (https://funktionsrattstockholmslan.se/fkb/#fkb). Handboken kan vara en stor hjälp för utvecklandet av FKB i regionen och underlag för dialogen med funktionsrättsrörelsen.

Vänsterpartiet yrkar därför:

Att Region Stockholm beslutar att funktionsrättskonsekvensbeskrivningar ska göras inför alla beslut i regionen.

Anna Sehlin, Jonas Lindberg, Catarina Wahlgren, Bengt Larsson, Ann-Mari Engel, Ann-Marie Strömberg